

ДО КЛАСТЕРА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ВХОДЯТЬ СУБКЛАСТЕРИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА ТА РОЗМІНУВАННЯ

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ

- **Ситуація у сфері безпеки:** У вересні 2017 року Моніторингова місія ООН з прав людини зареєструвала 18 жертв конфлікту серед мирного населення: 2 загиблих та 16 поранених.
- **Мінна небезпека:** 11 вересня в результаті вибуху в м. Маріуполь один мирний житель загинув, як повідомляється, внаслідок неправильного поводження з вибуховими пристроями.

Згідно з даними Данської ради у справах біженців / Данської групи з розмінування, з червня 2014 року через мінні інциденти, загинуло 430 осіб та 881 осіб було поранено.

Жителі районів, що постраждали від конфлікту, залишаються під загрозою нещасних випадків від розтяжок та боєприпасів, що не розірвалися, внаслідок обмеженого доступу гуманітарних працівників до певних районів, а також відсутності заходів з розмінування та інформування щодо мінної небезпеки. Як наслідок, мирні жителі не можуть здійснювати сільськогосподарську діяльність та піддаються ризикам у сфері безпеки. Територіями особливої небезпеки є Петровський та Київський райони Донецька (непідконтрольна територія) та Ясинувата (Донецька обл.) а також райони, що знаходяться поблизу лінії розмежування, включаючи існуючі пункти пропуску.

- **Свобода пересування:** За даними моніторингу партнера Кластера з питань захисту, у вересні ситуація на КПВВ погіршилася. Довгі пішохідні та транспортні черги спостерігалися на КПВВ «Олександрівка-Мар'їнка» (на стороні непідконтрольної території). Як повідомляється, органи влади де-факто встановили нову комп'ютерну систему, що призвело до значних затримок для людей, які перетинають КПВВ.

10 вересня поблизу КПВВ «Майорськ» відбувся артилерійський обстріл, що порушило роботу контрольно-пропускного пункту. Ще два артилерійські обстріли відбулися біля КПВВ «Мар'їнка» та «Майорськ» протягом неробочих годин.

23 вересня пожежники стикнулися з труднощами при проїзді до с. Невельське (Донецька обл.) для гасіння пожежі у зв'язку з військовими обмеженнями доступу до населеного пункту. Лише після втручання НУО «Проліска» та узгодження з військовими командирами, пожежники отримали доступ до села. Це не єдиний випадок, коли пожежні бригади мали обмежений доступ до населених пунктів уздовж лінії розмежування. Подібний інцидент було зафіксовано в серпні в с. Опитне.

- **Доступ до медичних послуг:** За даними Спеціальної Моніторингової Місії ОБСЄ, жителі с. Новоласпа (непідконтрольна територія Донецької обл.) мають обмежений доступ до медичних послуг. Найближча лікарня розташована на відстані 9 км у с. Староласпа, з яким відсутнє сполучення громадського транспорту. Ситуація викликає особливе занепокоєння, оскільки більшість мешканців села - люди похилого віку та люди з інвалідністю.
- **Продовольчий дефіцит:** 12 вересня Кластер з продовольчої безпеки та самозабезпечення випустив **«Спільне дослідження з продовольчої безпеки»**. Дослідження вказує, що 26% або 800 тис. людей на непідконтрольній території Донецької та Луганської обл. страждають від гострого та помірного продовольчого дефіциту, з них 5,2% або 150 тис. людей страждають від гострого продовольчого дефіциту.
- **Доступ до основних послуг:** Конфлікт продовжує обмежувати доступ до послуг з водопостачання. Близько 500 жителів с. Березове (Донецька обл.) мають проблеми з доступом до води з 2015 р., відколи система центрального водопостачання була зруйнована обстрілом. Гуманітарні організації здійснюють підвоз питної води, але одержання води з пункту розповсюдження є складним для людей з особливими потребами, особливо для людей з інвалідністю та людей літнього віку.

У селах Черненко та Пільне (Донецька обл.) технічна вода подається лише один раз на тиждень, а питної води взагалі немає.

Внаслідок бойових дій були знищені газопроводи в Попаснянському районі, Кримському, Мар'їнці (Луганська та Донецька обл.). Таким чином, перед початком опалювального сезону люди залишаються без газу.

Для отримання детальної інформації

Анна Річ, координатор кластера з питань захисту, rich@unhcr.org

Садакат Шах Рогані, координатор Субкластера з питань захисту дітей, sroghani@hotmail.com

Олена Кочемировська, координатор Субкластера з питань гендерного насильства, kochemyrovska@unfpa.org

Мартін Убрехт, координатор Субкластера з питань розмінування, martin.oubrecht@undp.org

Михайло Верич, координатор технічної робочої групи з питань осіб похилого віку та інвалідів, mykhailo.verych@helpage.org

Олена Луканюк, координатор з питань житла, землі та майна, olena.lukaniuk@nrc.no

На непідконтрольній території **40%** домогосподарств витрачають **більше 65%** свого бюджету на продукти харчування

Джерело: "Спільне дослідження з продовольчої безпеки", FSLC, вересень 2017

ОСНОВНІ ФАКТИ

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАХИСТ

- УВКБ ООН реалізувало проект на підтримку громад в селі Веселий Кут (Кіровоградська обл.), надавши **реабілітаційне обладнання в психоневрологічний інтернат**, де також перебувають ВПО. Цей проект допоміг 27 ВПО та 126 місцевим жителям.
- Help Age International надав **гігієнічні набори для 464 маломобільних осіб** у Донецькій та Луганській областях.
- Партнер Кластеру з питань захисту на непідконтрольній території Донецької обл. надав **психосоціальну допомогу для 254 осіб літнього віку**, для поліпшення психосоціального благополуччя шляхом зменшення стресу, послаблення тривожності та депресивних симптомів.
- Партнер Кластеру з питань захисту на непідконтрольній території Донецької обл. надав **соціальні послуги 1,275 особам** (в основному ВПО, людям, що повернулися, а також дітям та дорослим, що живуть біля лінії розмежування) через центри, що працюють за принципом «єдиного вікна» мобільні групи, групові та індивідуальні консультації, психосоціальну терапію, семінари із розбудови спроможності та тематичні заходи.
- УВКБ ООН реалізувало **проект на підтримку громад, який допоміг трансгендерним адвокатам**, які працюють із представниками ЛГБТІ спільноти з метою захисту їх прав (включаючи тих, хто з Луганська та Донецька), надавши офісне обладнання для підвищення їхньої спроможності. Проект допоміг 34 особам (ВПО та місцевим жителям).
- 3,882 осіб отримало **догляд на дому** та 2,545 осіб взяло участь у діяльності **центрів HelpAge International із надання допомоги для літніх людей** у Донецькій та Луганській областях.
- У Маріуполі Данська рада у справах біженців допомогла 10 особам отримати **технічну документацію на земельні ділянки**, тим самим, дозволивши здійснити подальші кроки щодо приватизації землі, необхідної для допомоги з житлом. Данська рада у справах біженців також надала **правову допомогу 2,784 особам**.
- Субкластер з гендерно обумовленого насильства завершив **каталог перенаправлення для спеціалістів**, що доступний у якості інтерактивної [карти](#). У каталозі міститься детальне картографування послуг у сфері охорони здоров'я, психосоціальної та правової допомоги, охоплюючи 5 східних областей України.

ПРАВЗАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 7 вересня Норвезька рада у справах біженців провела конференцію в Києві **«Пенсійне забезпечення в контексті збройного конфлікту: міжнародний досвід та рішення для України»**, де доповідачі з Боснії та Герцеговини, Грузії та Молдови поділилися досвідом та практиками виплати пенсій в ситуаціях збройних конфліктів.
- 12 вересня Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні випустила свою **19-у доповідь** щодо ситуації з правами людини в Україні, що охоплює період 16 травня - 15 серпня 2017 року. У доповіді зазначається, що хоча протягом звітного періоду кількість жертв серед мирного населення зменшилась, продовжуються непередбачувані спалахи військових дій, що становлять серйозну загрозу життю та безпеці людей, пошкоджуючи житлові будинки та стратегічну цивільну інфраструктуру.
- 25 вересня в Києві було представлено загальнонаціональне дослідження **«Економічні наслідки насильства щодо жінок в Україні»**, виконане Українським центром соціальних реформ на замовлення ЮНФПА. Дослідження містить дані про **втрачений макроекономічний продукт, витрати на обслуговування та особисті витрати, пов'язані із насильством щодо жінок**, для національної економіки та слугуватиме сильним інструментом адвокаційної роботи з викорінення насильства щодо жінок шляхом надання економічного обґрунтування для просування цієї проблеми на політичному порядку денному.
- 19 вересня **Комітет Верховної Ради України затвердив проект закону № 6692**, що стосується пенсійних виплат для ВПО, та встановлення механізму виплати пенсій громадянам, які живуть на непідконтрольній території. Проект закону також містить положення про виплату пенсій, які не були виплачені під час конфлікту. Для набуття чинності, законопроект має бути прийнятий Верховною Радою України.
- 25 вересня УВКБ ООН та Офіс ООН з координації гуманітарних питань організували **семинар із запобігання тривалому переміщенню** за участю професора Уолтера Кейліна. Три робочі групи обговорили можливі рішення в трьох сферах: **соціальні та економічні права, житлові, земельні та майнові права, а також питання інтеграції**. Рекомендації були передані МінТОТ для врахування під час підготовки Стратегії комплексних рішень.
- 25 вересня Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні випустила **тематичну доповідь** щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованих АРК та м. Севастополь (Україна), що охоплює період 22 лютого 2014 року - 12 вересня 2017 року.
- 26 вересня Норвезька рада у справах біженців провела конференцію в Києві щодо **«Вирішення питань обмеження житлових, земельних та майнових прав ВПО та осіб, що постраждали від збройного конфлікту на Сході України: кроки до реституції/компенсації»** за участю 45 представників гуманітарної спільноти, міжнародних організацій, українських судових, законодавчих та виконавчих органів, а також міжнародних експертів.

87% людей на непідконтрольній території використовують негативні стратегії реагування через відсутність коштів для купівлі їжі

Джерело: "Спільне дослідження з продовольчої безпеки", FSLC, вересень 2017

ТРЕНІНГИ/ПОДІЇ

- Help Age International провів два **тренінги** для 36 працівників територіальних центрів та закладів закритого типу Луганської області з **питань соціальної допомоги людям літнього віку**, людям літнього віку з інвалідністю та з використання допоміжних засобів.
- 25 вересня Фонд Народонаселення ООН провів загальнонаціональний форум **«Разом за Україну, вільну від насильства щодо жінок»**, спрямований на створення широкої коаліції партнерів з урядових органів, держав-членів, міжнародних та неурядових організацій, щоб здійснити прорив у забезпеченні якісних послуг для жінок, які пережили насильство та викорінення такого насильства в Україні.
- У вересні Крим SOS провів **зустріч з правових питань** з 52 ВПО у Житомирі. Питаннями обговорення були: верифікація місць проживання ВПО, права людей під час та після перевірок, поновлення соціальних виплат та пенсій та порядок відновлення пенсійних виплат.